

Poissaolopyramidi

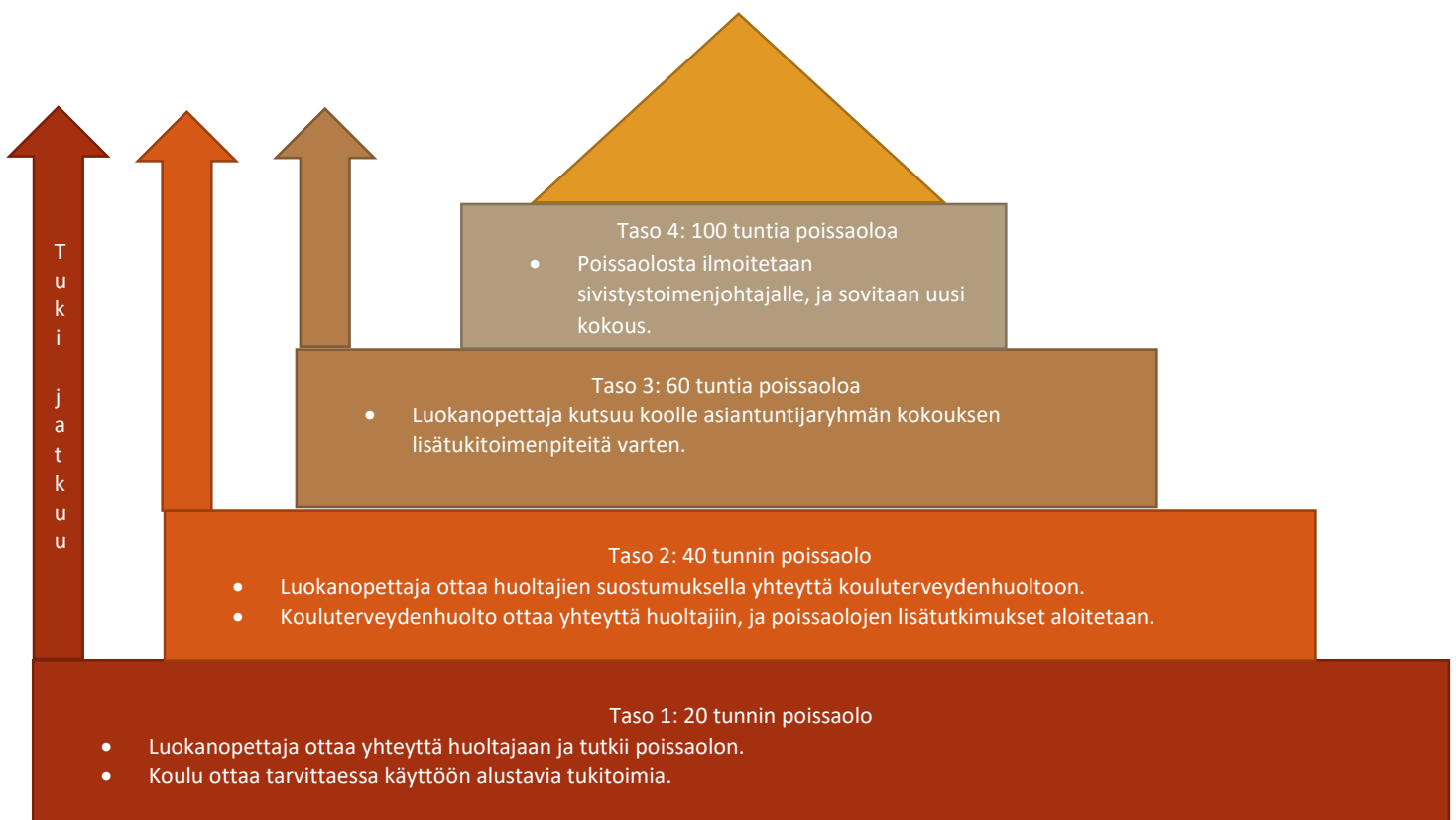
Päävastuu oppilaiden poissaolojen seurannasta on luokanohjaajalla / luokanopettajalla / lastentarhanopettajalla. Luokanopettajan on täytettävä Wilma/Päikky päivittäin, seurattava oppilaan läsnäoloa ja poissaoloja luokassaan vähintään joka toinen viikko, jos mahdollista joka viikko. Luokanopettaja ottaa suoraan yhteyttä huoltajiin, jos oppilasta ei ole ilmoitettu poissaolevaksi.

Ongelmallisilla poissaoloilla tarkoitetaan syyttömiä poissaoloja, luvattomia poissaoloja ja säännöllisiä sairauspoissaoloja. Erityistä huomiota on kiinnitettävä poissaolojen säännöllisyyteen (esim. samana päivänä/tunnilla/opettajan oppitunnilla). Jos ongelmallisiin poissaoloihin puututaan varhaisessa vaiheessa, taustalla olevat syyt voivat olla pieniä ja helpommin korjattavissa. Jos ongelmallisista poissaoloista ei ryhdytä toimiin varhaisessa vaiheessa, poissaolosta voi tulla suurempi ongelma, johon on vaikeampi puuttua. Mitä kauemmin henkilö on vahvistanut käyttäytymistään, sitä vaikeampaa sen muuttaminen usein on. Siksi on tärkeää, että poissaolot tunnistetaan ja että tukitoimet otetaan käyttöön varhaisessa vaiheessa.

Luvallisista syistä (kuten pitkäaikaisesta sairaudesta, matkasta jne.) johtuvan poissaolon ei tarvitse olla ongelmallista. Niin kauan kuin oppilas palaa kouluun poissaolon jälkeen, poissaolopyramidin vaiheita ei tarvitse noudattaa, vaikka oppilas olisi ollut poissa useita tunteja. Poissaolopyramidi on tarkoitettu lähinnä tapauksiin, joissa poissaolosta tulee ongelmallista.

Varoitusmerkit ongelmallisesta poissaolosta:

- Oppilaalla on useita myöhästymisiä ja luvattomia poissaoloja.
- Oppilaalla on vaikeuksia palata kouluun loman tai sairauden jälkeen.
- Oppilas on aina poissa, kun koulussa on kokeita, esitelmiä tai oppitunteja tietystä oppiaineesta.
- Oppilaalla on psykosomaattisia oireita, kuten päänsärkyä ja vatsakipuja.
- Oppilas on yhteydessä kotiin koko koulupäivän ajan.

Lastensuojeluilmoitus sosiaalivirastolle voidaan tehdä milloin tahansa prosessin aikana. Poissaolopyramidia sovelletaan lukukausittain.

20 poissaolotuntia:

- ✓ Luokanopettajan ottavat yhteyttä huoltajiin ja keskustelevat poissaolojen syistä.
 - Puhelinsoiton tarkoituksena ei ole ratkaista poissaolo-ongelmaa suoraan, vaan ottaa asia esille, selvittää poissaolon syyt ja selittää toimenpiteet, jos ongelmallinen poissaolo jatkuu.
- ✓ Keskustelussa voidaan puhua myös pedagogisen tuen tai muiden tukitoimien tarpeesta ja käynnistää ne (asiakirjan lopussa on vinkkejä tukitoimista, joita koulu voi käynnistää).
- ✓ Tarvittaessa myös opiskelijaterveydenhuolto voidaan ottaa mukaan opiskelijan ja/tai vanhempien suostumuksella.

40 tunnin poissaolo:

- ✓ Luokanopettaja ilmoittaa huoltajalle poissaolotuntien määrän ja ilmoittaa, että, huoltajan suostumuksella, hän ottaa yhteyttä kuraattorille ja/tai kouluterveydenhoitajalle. Luokanopettaja ilmoittaa myös kuraattorille ja/tai kouluterveydenhoitajalle jo toteutetuista tukitoimista. Tämän jälkeen kuraattori ja/tai kouluterveydenhoitaja ottaa yhteyttä huoltajiin.
- ✓ Tarvittaessa kuraattori ja/tai kouluterveydenhoitaja selvittää oppilaan ja huoltajien kanssa oppilaan poissaolon syyn.
 - SRAS-R-kyselylomaketta voidaan käyttää tässä yhteydessä poissaolon tarkempaan tutkimiseen. Kyselylomakkeen toteuttaa kuraattori, kouluterveydenhoitaja tai koulupsykologi, jonka jälkeen kuraattori, kouluterveydenhoitaja tai koulupsykologi korjaa ja tulkitsee sen.
- ✓ Tarvittaessa mukaan otetaan myös koulupsykologi.

60 tunnin poissaolo:

- ✓ Luokanopettaja kutsuu asiantuntijatyöryhmän koolle selvittämään oppilaan tuen tarpeita. Asiantuntijaryhmän kokoukseen osallistuvat oppilas (ikäton mukaan), huoltaja, luokanopettaja, erityisopettaja, kuraattori, kouluterveydenhoitaja, (koulupsykologi). Tarvittaessa mukaan otetaan ulkopuolisia toimijoita esimerkiksi sosiaalipalveluista sekä lasten- ja nuorisopsykiatriasta.
- ✓ Asiantuntijaryhmän kokouksessa keskustellaan oppilaan koulunkäynnistä, poissaolojen vaikutuksesta koulunkäyntiin ja tukitoimista. Kuraattori tai luokanopettaja/erityisopettaja pitää kokouksesta pöytäkirjaa. Kuraattori arkistoi kokouksen pöytäkirjan.

- ✓ Asiantuntijaryhmän kokouksessa sovitaan myös seurantakokouksesta, jossa keskustellaan siitä, ovatko mahdolliset tukitoimet auttaneet ja tukeneet oppilaan poissaoloa koulusta. Seurantakokous luokanopettajan ja huoltajien (ja oppilaan) kanssa voidaan järjestää joko puhelimitse tai koulussa. Seurantakokous pidetään noin kaksi viikkoa asiantuntijaryhmän kokouksen jälkeen. Kokous dokumentoidaan. Huoltajien suostumuksella luokanopettaja voi myös ilmoittaa keskustelun aiheet opiskeluterveydenhuoltoon. Tarvittaessa sovitaan uudesta asiantuntijaryhmän kokouksesta. Luokanopettaja kokoontuu.

100 tuntia poissaoloa:

- ✓ Luokanopettaja ilmoittaa asiasta rehtorille, joka ilmoittaa oppilaan poissaolosta sivistystoimenjohtajalle.
- ✓ Rehtori lähettävät tarvittaessa kokouskutsun huoltajille ja tarpeen mukaan muille toimijoille. Koulunkäynnin jatkaminen on suunnitteilla.
 - Kokous dokumentoidaan.

Vinkkejä koulun tukitoimista:

- Voi olla hyödyllistä kiinnittää myönteistä huomiota siihen, milloin oppilaat ovat koulussa, ja osoittaa, että joku on tietoinen siitä, milloin he ovat ja milloin eivät ole koulussa.
- Tee koulurutiineista selkeät, jotta oppilas tietää, mitä odotetaan.
- Auta ratkaisemaan ristiriitoja koulukavereiden tai ympäristön kanssa.
- Joku tapaa oppilaan koulun ulkopuolella koulupäivän alussa, esim. opettaja tai koulunkäyntiavustaja/kasvatusohjaaja.
 - On hyödyllistä, jos joku, jonka kanssa oppilas tuntee olonsa mukavaksi, tapaa hänet koulun ulkopuolella.
- Koulun pääsyä auttaa esim. kasvatusohjaaja tai sosiaalipalvelujen kautta tuleva tukihenkilö.
- Kiusaamistapauksissa: ota yhteyttä koulun kiusaamisen vastaiseen ryhmään.
- Tarvittaessa otetaan käyttöön kolmiportainen tuki (yleinen, tehostettu ja erityinen tuki). Esimerkkejä tuesta ovat kotitehtäväapu, tukiopetus, joustavat opetusryhmät ja yksilölliset opetusmahdollisuudet.
- Tutkitaan oppilaan käsitystä luokka- tai opiskeluympäristöstä. Tuntuuko se stressaavalta tai turvattomalta? Voidaanko tätä korjata esimerkiksi vaihtamalla paikkaa luokassa tai sitä, kenen vieressä he istuvat jne.
- Muut turvattomat ympäristöt (esim. ruokala, käytävät, pukuhuoneet jne.)? Voidaanko niitä mukauttaa niin, että ne tuntuvat turvallisemmilta?
- Tukioppilas oppilaalle taukojen aikana.
- Tutki vaatimustasoa: tuntuuko oppilaasta, että vaatimukset ovat liian korkeat vai liian matalat? Entä kotitehtävien määrä, voidaanko sitä säätää?